

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám

XI. évfolyam.

Csongrád, 1913. október 19.

42. szám.

Ismét újabb botrány.

Még jóformán el sem felejtette az ország népe azt a világra szóló botrányt, mely a Dési-Lukács-perben napfényre került, már is újabb s még sokkal botrányosabb dolog került felszínre, mint az ugynevezett sópanama volt.

A mostan kipattant botrány ott kezdődött, hogy a Forgalmi bank részvénytársaság játékbankot létesített több osztrák városban, melyek kitűnően jövedelmeztek a banknak. A bank ennek folytán szaporítani akarta ilyenféle vállalatait s ezért Budapesten, a Margit-szigeten is akart játékbankot felállítani. A legutóbbi időkig azonban egyetlen egy kormány sem akarta a főváros népét ilyen módon való fosztogatásnak kitenni, azért a társaság akarata mindig hajótörést szenvedett. Lukács László, a Héderváry-kormány pénzügyminisztere azonban túltette magát mindenben s a bankkal szemben kötelezettséget vállalt arra nézve, hogy másfél millió korona lefizetése ellenében, amely összeg a kormány választási kasszájába jutott, engedélyezni fogja a játékbank felállítását, illetőleg azon kaszinót, ahol a játékkal való fosztogatás végbe ment volna.

Az ügylet meg is kötött. Lukács László kötelező ígéretet vállalt az engedélyezésre nézve, mire a bank Jeszenszky

Sándor államtitkár és Kazár Adolf segédhivatali főigazgató kezeihez, akik a pénz átvételével meg voltak bízva, lefizette a másfél millió koronát.

Lukács a másfél millió ellenében a bankkal szemben kötelezte magát, hogy annak minden körülmények között kikézsített a jóváhagyott alapszabályokat, melyek 1914. május 1-én léptek volna érvénybe. Ezért még arra nézve is megnyugtatta a bankot, hogyha neki időközben távoznia kellene a kormányról, úgy gondoskodni fog arról, hogy utódja teljesítse a vállalt kötelezettségeket. Sőt még az esetre is történt intézkedés, ha Lukács esetleg meghalna, mert ezen esetre az államtitkár utasított, hogy a már aláírt alapszabályokat a vállalatnak adja ki.

A társaság azonban nemcsak a munkapárt választási kasszájába fizetett másfél milliót, hanem állítólag több országgyűlési képviselőnek, akik az üzlet megkötése érdekében közbenjártak, még vagy fél millió korona közvetítési díjat adott. S ezt tudva értheti meg mindenki, hogy miképp lehetséges az, hogy a képviselőségért választás alkalmával 50—60 ezer korona költséget is megreszkizoz a jelölt? Azért, mert egy ilyen jó zsiros panama duplán meghozza a befektetett összeget.

Jött azonban a Dési-Lukács-pör, melynek Lukács bukása lett a vége. Mikor a bukásnak hire ment, a bank vezetősége

felkereste Lukácsot, hogy vele az alapszabályok jóváhagyása tekintetében értekezzenek. Lukács ekkor azzal nyugtatta meg a társaságot, hogy ő utódjával már megállapodott a jóváhagyásra vonatkozólag, aki az alapszabályokat a társaságnak ki fogja kézbesíteni. Sőt még Jeszenszky államtitkár is megnyugtatta az aggodalmaskodó bankvezetőséget.

A bank tehát ennyi biztatás után pénz után nézett, mert hát nemcsak a háborúhoz, hanem a játékhoz is szükséges a pénz. Egy külföldi bankcsoporthal lépett érintkezésbe, akik azonban csak úgy lettek volna hajlandók az üzlethez szükséges pénzt megadni, ha a jelenlegi kormány is vállalja a Lukács által tett ígéretet. A Tisza-kormány azonban, — állítólag felsőbb helyről történt utasítás folytán, nehogy a katonatisztek itt ürítsék ki zsebeiket, — kijelentette, hogy a játék engedélyezésére ígéretet nem tehet.

A bank vezetői a nem várt feleletre megijedtek s szaladtak Lukácshoz. Lukács mosta kezeit s kijelentette, hogy a mostani kormány felelős a dologért, nem ő, mert Tisza vele szemben kötelezettséget vállalt. Ezzel ellentétben Tisza azt mondja, hogy ő nem felelős semmiért. Lukács Tiszára hárítja a felelősséget, Tisza pedig Lukácsra. A pénz azonban elfogyott, s az valószínűleg az adózó polgárság zsebéből lesz a banknak valamilyen címen visszafizetve, mert a bank most pörölni

Dr. Giesswein Sándor az eszperantoról.

Korunk, bámulatosan fejlődő közlekedési eszközeivel, melyek már nemcsak szárazon és vízen, hanem a levegőben is, minden közbeeső akadály leküzdésével a népek óriási ki- és beözönlését hozzák létre és ezáltal fölvirágoztatott kereskedelem segítségével az egész föld nyers és ipari terményeinek anyageseréjét létesítik, az elmúlt időkkel szemben mintegy hiányát érzi mégis valami szellemi összekötő kapcsolatnak, amely a gondolatok kicsérélését megkönnyítene s ezáltal egyszersmind a népek intímabb érintkezését, gondolatviláguk megismerését előmozdítaná.

Mindinkább érezzük azt, hogy bár vannak világnyelveink — az angol, francia és német, melyek mellé az olasz s tán az orosz is kíván csatlakozni — ezek mégsem képesek megteremteni a mai világkultúra számára azt az összekötő kapesot és velejáró gondolategységet, amely a középkori keresztény kulturvilág számára a latin volt.

A középkor tudósai, diplomatái, egyházfőfői és politikusai a latin által ennek az egész kulturvilágnak tagjai voltak, számukra ugyszólván a kulturvilágon belül nem voltak országhatárok. Aki ma a bolognai egyetemen tanított, az a jövő évben Párisban, majd meg Oxford-

ban tarthatott előadásokat. Az nevezett tudósok republikájában mindenütt otthon volt.

Manapság sem az angol, sem a francia, sem a német nyelvvel nem tudjuk elérni ezt az univerzalismust.

Aki világgongresszuson részt vett, eléggé tapasztalhatta azt, hogy e három világnyelv versengése s az, hogy ezek mellé kompetensnek az illető ország nyelve is odaszegődik, mennyi időfecsérlést és néha feledékenységet és félreértést okoz.

Amit az egyik referens elmondott angolul, azt ő maga vagy a tolmácsa elmondja még franciául és németül, aki csak az egyik nyelvet érti, annak legalább ugyanannyi ideig értetlen dolgokat kell hallania és csaknem rosszabb, ha valamennyi nyelvet érti, mert akkor háromszor kell ugyanazt hallgatni.

Voltak is, akik hangoztatták, hogy a latin nyelvnek vissza kell adni az ő közkeletű voltát, sőt még a görögnek, mint világnyelvnek is akadt szószólója. Ezt azonban a mai körülmények között lehetetlenségnek tartjuk. A latin nyelv nem tartozik a könnyű nyelvek közé és hozzá még, mindhiába, némileg megkövesedett, az új fogalmak jelzésére már nem eléggé alkalmas. Ha pl. olvassuk, a mi különben nagyon dicséretreméltó Juventus című deák lapunknak a modern dolgokra vonatkozó közleményeit, akkor látjuk, hogy milyen körülményekkel lehet csak modern gondolkodásunkat latin nyelven kifejezésre hozni.

Például ki gondolja, hogy artes effectivae a. m. „képzőművészetek”.

Mióta a latin nyelvet a modern nyelvek a tudományos és nemzetközi élet színteréről viszsaszorították, azóta foglalkoztak bölcselek és tudósok azzal a gondolattal, hogy a nemzetközi érintkezés céljaira új világnyelvet teremtsenek meg. Descartes, Leibnizt, az újabbkori filozófia e vezető szellemei voltak az elsők, kik a nyugati kultúra területén a világnyelv eszméjét megvalósítani iparkodtak. A XVIII. és különösen a XIX. század számos kísérletet teremtett e téren. S nagyon tévednek, akik épp a kísérletek sokféleségéből arra következtetnek, hogy az eszmét nem lehet megvalósítani. Hisz minden becses és áldásos vívmányt csak sok kísérletezés és tökéletesítés árán lehet elérni.

A sok kísérletezés azért volt, mert az emberek sokáig nem tudtak megválni egy teljesen mesterséges nyelv gondolatától. A tulságos mesterséges ölte meg a gyakorlatiasságot. De a Zamenhof varsói orvos által alkotott eszperanto nyelv megtalálta a helyes módszert. Az ő nyelve a természetre támaszkodik, mint a kertész műve; s a meglévő világnyelvek anyagát dolgozta fel, a grammatikát a lehető legnagyobb egyszerűsége és minden kivételt megelőző szabályosságra vezette vissza.

Az eszperanto nyelv ma már a népek mindennemű érintkezésében fontos feladatot teljesít, de talán sehol sincs oly nagyjelentőségű hiva-

Schweiger Nővérek

Kiskunfélegyháza Kossuth-utca 21.

Tudatjuk, hogy meghoztuk a legújabb divatú kalapokat Párisból és Berlinből. Alkalmunk volt az eredeti forrásból azokat megszerezni, ami által olcsó árban árusíthatjuk. Nagy súlyt helyezzük a hivatalnoknők, iskola- és gyermekkalapokra, különösen a most divatos Angol sapkára és kalapokra és így azokat is a legjutányosabb árban számítjuk. Az eredeti párisi modellek után átalakítunk kalapokat jutányos árban. A raktár ez időnyire rendkívül dúsán fel van szerelve. Kérjük a nagyérdő nő hölgyközönség becses látogatását.

akarja a kormányt nemcsak a másfél millióért, hanem az elmaradt haszonnal együtt több mint négy millió koronáért is lehetséges, hogy a pör folyamán egy rakás piszkos dolog megint kiderül.

Az ellenzéknek a botrány ismét kapóra jött s azt az országgyűlésen szóvá akarja tenni. Ha azonban ezt olyan módon teszi, mint ahogy a sópanamánál tette, úgy előre meg lehet mondani, hogy nem sokra megy vele.

Az ország vezetésére hivatott államférfiak így mulattatják a közönséget s gondoskodnak arról, hogy minden napnak meglegyen a maga szenzációja, ahelyett, hogy munkálkodásuk oda irányulna, hogy az országot kivezessék abból a nyomorból, melyben mindjobban elmerül, s gondoskodnának arról, hogy az országfentartó elemnek, a munkásságnak meglegyen a maga mindennapi kenyere.

Tisztújító közgyűlés.

Csongrád község képviselő testülete f. hó 14-én délelőtt tisztújító közgyűlést tartott, melyen a dr. Moletz Lajos elhalálozásával megüresedett ügyészi állás került betöltésre.

A közgyűlés kezdete 10 órára volt kitűzve, de már jóval 10 óra előtt népes volt a terem s a képviselők közül igen sokan olyanok is megjelentek, akik egyébként nem szoktak a közgyűléseken résztvenni, mert őket a közügyek nem érdeklik.

Fekete László főszolgabíró az ülést 10 órakor megnyitván, elmondotta, hogy az ügyészi állásra két pályázat érkezett be. Az egyik dr. Vida Sándor, a másik dr. Rásonyi Papp Pálé. Miután mindegyik pályázónak voltak hívei, ezért a választás megejtésére névszerinti szavazást rendelt el s a szavazatszedő küldöttség tagjával Hegyi Antal elnöklete alatt dr. Szarka Mihályt és dr. Buk Hermant kérte fel.

tása, mint a békemozgalom terjesztésénél és a világbéke eszméjének megvalósításánál. Hisz a népek közötti ellenszenv és az ebből származó ellenségeskedés rendszerint abból származik, hogy nem értjük meg egymást. A kölcsönös féltékenység gyűlöletessé teszi a másik nemzet nyelvét. Volt idő, midőn Párisban nem volt tanácsos az utcán hangosan németül beszélni és elég szomorú tény, hogy horvát testvéreink fővárosában nem ajánlatos nyilvánosan magyar szót használni. Az eszperanto ezeket az ellentéteket megszünteti. Aki csak részt vett egy eszperanto kongresszuson, föltétlen igaznak ismeri el minden eszperanto összejövetelre nézve azt, amit Zamenhof dr. a boulognei kongresszuson mondott: „Itt mi mindannyian egyetlen egy nemzet és család tagjainak érezzük magunkat és mi, kik a legkülönbözőbb nemzetekhez tartozunk — az emberi nem történelmében első ízben — nem mint idegenek, nem mint versenytársak állunk egymással szemben, hanem mint testvérek, kik egymást megértik... Ebben a gyülekezésben nem franciák találkoznak angolokkal és nem lengyelek oroszokkal, hanem emberek emberekkel.” A genfi kongresszusról pedig egy szemtanú így ír: „Nem egyszer láttam, hogy papok és szabadgondolkodók, szocialisták és katonatisztek vidám csoportokban együtt voltak. Mindannyian kedélyesen beszélget-

tek egymás közt, mintha csak eszközbe jutott volna, hogy mielőtt papok, szocialisták vagy katonák lettek volna, mindannyian emberek voltak.”

Tényleg magam is tapasztaltam, hogy az eszperanto nyelvben a testvériség varázsereje lappang. Midőn Hágában, a kath. eszperantisták gyűlése alkalmával, egy villamos kocsiába szálltam, a kalauz észrevevén rajtam az eszperanto-jelvényt, a zöld ötágú csillagot, rögtön kedélyességgel, mintha csak rég nem látott barátot üdvözölt volna, így szólított meg eszperantó nyelven: „Ah, Uram, Ön eszperantóul beszél, ime én is viselém a zöld csillagot.” És ezentúl nem a hollandit s nem a szolgálattelve alkalmazottat láttam benne, hanem a „samideano“-t, az eszperantista testvért, kitől, midőn célhoz értem, meleg készszorítással váltam el. A kölcsönös megértés eltávolítja az idegenkedést, közeledést hoz, a közeledésből szeretet fejlődik s ahol a szeretet, ott a béke. Az a nyelv, mely semmiféle nemzetnek féltékenységét nem sérti, a legkönnyebben vezet arra a belátásra, hogy a nemzetek érdekét legjobban a mutual aid segíti elő. Ime, ez a szoros kapcsolat köti össze a világnyelv eszméjét a békemozgalommal. Azért ápolják a békebarátok az eszperanto mozgalmat, mint az ő céljukat elősegítő eszközt és tekintik az eszperantisták is nemes törekvésük legszebb céljának a testvériség és világbéke előmozdítását.

SALVATOR kivaló bor- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható dsványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. **SCHULTES AGOST** Szinye-Lipoczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

A szavazás megejtetvén, dr. Vida Sándor 16, dr. Rásonyi Papp Pál pedig 29 szavazatot nyert, így az elnöklő főszolgabíró dr. Rásonyi Papp Pált jelentette ki megválasztott ügyésznek, aki az esküt mindjárt le is tette.

A tisztújító közgyűlés ezzel véget ért. Miután azonban az előjáróság ezen napra rendkívüli közgyűlést is tűzött ki, a tisztújító közgyűlés után Hegyi Antal elnöklésével a rendkívüli közgyűlés vette kezdetét.

Első tárgya a Herkevárosban létesítendő óvoda céljaira épület szerzése volt. Sólya Gyula főjegyző előterjesztette, hogy az óvoda céljaira hárman ajánlották fel házukat megvételre. És pedig Polyák Ferenc, aki 14.000 koronát, Heringer Gábor, aki 20.000 koronát és Pintér Márton, aki 16.000 koronát kér érte. Ezen összeghez még jönne az átalakítás költsége, mely a Polyák Ferenc házában 3200 koronát, a Heringer Gáboréban 4000 koronát, a Pintér Márton házában pedig 1500 koronát tenne ki. A beadott ajánlatokkal szemben tehát legmegfelelőbb lenne, ha az óvoda céljaira a kórház előtti téren új épületet emelnének, mivel ez a községi mérnök által készített költségvetés szerint 20.000 koronából kikerülne.

Dr. Thury Károly plebános az érdemleges határozat előtt fölemlíti, hogy bizonyára mindenki tud arról, hogy gróf Károlyi Sándor a serházépületet, továbbá 150 ezer koronát hagyott egy létesítendő zárda céljaira. Ő érdeklődött a megyés püspöknél, aki ezen összeget kezeli, hogy

mennyire szaporodott már ezen összeg, s a nyert felvilágosításból elmondhatja, hogy körülbelül öt év múlva már annyira növekszik ezen összeg, hogy abból a zárdát fel lehet építeni. Ő annak idején kiviszi, hogy ott óvodát is fognak felállítani. Addig pedig, miután a község ügyis nehéz anyagi helyzetben van, ajánlja, hogy óvodának béreljenek valahol egy megfelelő helyiséget.

Miután a közgyűlés egyhangúlag elfogadta a dr. Thury Károly indítványát, dr. Szarka Mihály ajánlotta, hogy addig, míg a zárda felépül, kérjék el a serház üresen álló helyiségeit a gróftól óvodának, amit a közgyűlés szintén egyhangúlag el is fogadott.

A Loeskei Mátyás, továbbá az özv. Blázsik Andrásné által utcaszabályozási célból elfoglalt terület négyszögölenkénti árát öt koronában állapította meg a közgyűlés.

A londoni magyar egyesület megkeverte a községet, hogy az egyesületbe tagnak lépjen be. A közgyűlés a belépést elhatározta s az évi 25 korona tagdíj megküldését elrendelte.

Ezután Sólya Gyula főjegyző bejelentette, hogy a fogyasztást a község három évre ismét bérbe vette a kincstártól, még pedig 1000 koronával nagyobb összegért, mint eddig. Ezen különbözetet, miután a koresmárosoknál visszaesés mutatkozik, olyan módon kívánja az előjáróság biztosítani, hogy a kiegyezési összegeket 10 százalékkal felemelik, amit a közgyűlés szó nélkül tudomásul vett.

HIREK.

— **Munkásbiztosító pénztári választás.** A szegedi kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldötteinek választása ma vasárnap megy végbe a község háza tanácstermében. A szavazás reggel 9 órakor kezdődik s leszavazhat minden pénztári tag, aki szavazási igazolvánnyal rendelkezik. A szavazási igazolványokat tegnap kézbesítették a munkaadóknak, akiktől azt minden munkás kérje el. A szavazási igazolványokkal kézbesítve lettek a hivatalos szavazólapok is, ezzel azonban ne szavazzon senki sem, hanem csakis olyanokkal, melyen az áll, hogy „ellenzéki szavazó lap” s amelyet az ellenzéki vezetőségtől a szavazás előtt mindenki megkap. Azért kell minden pénztári tagnak ellenzéki lappal szavazni, mert csak így lehet a pénztárnál jelenleg uralkodó állapotokat megváltoztatni. A pénztárnál divó rendszer miatt ugyanis a betegek eddig nem kaptak megfelelő gyógykezelést, mert az orvosnak a hatékonyabb s ezért drágább gyógyszereket nem szabad rendelni. Ezen azonban változtatni kell, mert így kívánja a tagok érdeke. Hiszen nincsen az orrára írva senkinek, hogy mikor lesz beteg s mikor szorul gyógykezelésre. Az ellenzéki törekvés ezért oda irányul, hogy a mai rendszer megváltoztatásával a beteg tagok olyan gyógykezelést nyerje-

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa. Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytelepeken és a MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

AZ ÚJ Berson- minden sarkot űt

nek, mely betegségüknek leginkább megfelelő. S ne az legyen a cél, hogy a beteg tagok kiemmelésével minél több pénzt gyűjtsenek össze.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Csongrád község képviselőtestülete holnap, folyó hó 20-án, délelőtt 9 órakor, a község háza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melyen több fontos tárgy kerül elintézés alá.

— **Jégverem és trágyás gödör.** A héten a községi jégveremből két napon keresztül valósgos trágyalevet szivattyúztak az utcára, mely ott végig haladva, a bökényi csatornán a holt Tiszába folyt bele, terjesztve a bűzt és kolerát. Ha egy maganember csinál ilyet, ha föl nem akasztják is érte, azonban úgy megbüntetik, hogy elmegy a kedve ilyesmitől. Hogy a községi jégverem trágyalével telt meg, annak az oka, hogy közvetlenül mellette trágyát tartanak. A jégveremből így lett egyuttal trágyás gödör, nagyobb dicsőségére közegészségügyünknek.

— **Holmi visszaélésekről** beszélnek tűzifa és kokszt elutalajdonításokból folyólag, amelyek egy közismert tisztviselő nevével állanak kapcsolatban. A felsőbb hatóságilag elrendelt s fogantatott előnyozomat kétségtelessé tette a bűncselekményt. Azt hisszük, rövid időn belül az összes cselekményt az illető nevével együtt regisztrálhatjuk. Addig is leszögezzük a tény, s ne-hogy az illető egyén ellen joggal fogantatandó megtorló eljárás olya bűntettesek fel, mintha az illető „politikai üldözés” mártírja volna, megállapíthatónak véljük minden józan, nem elfogult egyén előtt, hogy a tűzifa és kokszt elutalajdonítása joggal képezi megtorlás tárgyát.

— **Garázdálkodó suhanc.** Mult vasárnap éjjel az egyik koresmában P. J. suhanc több békés vendéggel kötekedni kezdett s azokat itallal leöntötte. Ebből folyólag már-már veszekedésre került a dolog, minek az ott megjelenő rendőrvetett véget, aki a garázdálkodó suhancot a koresmából kitessékelte.

— **A gyermekfejlődés** zavartalanságának egyetlen sikere az ovatos táplálás. Sok hibát követnek el a szülők akaratlanul e téren. Azok azonban, akik a Phosphate Falieres-el kezdik a gyermeket az elválasztás pillanatától kezdve táplálni, meg vannak nagyon elégedve, mert sem bélhurut, sem más baj nem gyötri a gyermeket. A Phosphate Falieres a gyermek-tápszerek fejedelme, amely tartalmazza mindazon nélkülözhetetlen anyagokat, melyek az anyatejben feltalálhatók. Szülők százezrei áldják ezt a gyermek-tápszert.

— **Tűzek.** Folyó hó 14-én Tancos Györgynek a nagyréthben lévő földjén négy kocsira való maglucernája ismeretlen okból megégett. A kár 400 korona. — Folyó hó 16-án Varga Farkasnak császárútszéli tanyáján az összes takarmány megégett. A kár 1200 korona. — Ugyancsak folyó hó 16-án özv. Kajtár Istvánénak a kilencesben lévő épülete égett meg 500 korona értékben. Mindhárom tüzesetnél megtérül a kár, miután biztosítva voltak.

— **Büntársak.** Megirtuk, hogy a rendőrség Sz. Rozáliára több rendbéli lopást bizonyított

reá. Az újabb nyomozásnál kiderült, hogy nevezettnek büntársai is vannak, akik őt a lopásra felbízatták. Az eljárás most ezek ellen is megindult.

— **Megverte az anyósát.** Özv. Maszlag Istvánné panaszt emelt a csendőrségen, hogy őt a veje pénteken megverte. A panasz folytán a vő ellen az eljárást megindították.

Szerkesztői üzenet.

D. J. Helyben. Istenes János, a számla király, két drb útszámlája képezi vizsgálat tárgyát. A lefolytatott vizsgálat igazolta, hogy Istenes János úr ismét többet számított, sőt olyan napidíjakat is felszámított, amelyeken itthon lelkiismereti önvizsgálatot teljesített. Nem lenne már itt az ideje t. előljáróság, Istenes János viselkedését egy kis feyelemi vizsgálat tárgyává tételni?

Kiadók és laptulajdonosok: **BOZÓ ÉS JUSTIN.**

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Hirdetmény.

Figyelmeztetik a közönség, hogy a mai naptól kezdve tejneműek és egyéb élelmicikkek a piacon csakis 4 lábón álló asztalkákon árúsíthatók. Az asztal nélkül a földön árúsítók a piacról eltávolítanak.

Szigorúan tilva van a húsnak, kiflinek és hasonló élelmiszereknek fogdosása.

A tej, vaj, túró és hasonló élelmiszereknek ujjal vagy az árúsító kanálával való kószolgtatása szintén szigorúan tilos.

Ezen élelmiszerek megizlése csakis a vevő saját kanála által engedtetik meg.

Az élelmiszerek a portól, piszoktól való megóvás végett tiszta fehér ruhával vagy fehér papírossal takarandók le.

Az ezen rendelet ellen vétők feljelentetnek és szigorúan bírságotlaltanak.

Előljáróság.

Hirdetmény.

A néhai dr. Moletz Lajos-féle háznál elhalálozás és elköltözés folytán bútorok, szőnyegek, csillárok, konyhaeszközök és boros hordók adatnak el.

Eladó ház. Joannovics Ferenc asztalosnak a Justh Gyula-utca 29. számú háza, szép kerttel, szabadkézből eladó. Esetleg fele részben is eladó. Értekezni lehet a helyszínen.

Eladó cséplőgarnitúra.

Egy jókarban levő cséplőgarnitúra, magánjáró géppel, jutányosan eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal Thököly-utca 20. szám alatt.

Eladó ház. Bakos József Kossuth-utca 18. számú háza, melyben három üzlethelyiség, továbbá lakás és mellékhelyiségek vannak, elköltözés miatt szabadkézből eladó. Értekezni lehet a helyszínen.

Friss hentesárúk.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az őszi szezon beálltával kaphatók üzletben mindennemű hideg főlvágottak, u. m. prágai gyógysonka, főlvágott különlegességek, kétszer hetenkint friss virsli, safaladé és pariser, mindenkor a legfrissebb állapotban.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását s vagyok teljes tisztelettel

Fehete Ignác

Főter, takarékpéület.

BRÁDY-féle

GYOMOR-CSEPPEK

— ezelőtt Máriacelli cseppek —

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólrhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután pártatlan gyomorrontás, gyomorfégés, székrekedés, frj- és gyomorgörcsök, emelyges, szedülés, hányás, álmatlanság, kolika, — verszegenyseg, sápkör stb. ellen. —

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg 1 K 60 f., kis üveg 90 f., 6 üveg 5 K 40 f., 3 nagy üveg 4 K 80 f. beküldése után küldi franco.

Brády K. gyógyszerár a „Magyar Király”-hoz Bécs, Fleischmarkt 2, Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a máriacelli szűz Máriát ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és útasítsunk vissza minden utazatot.

Értesítés.

Dr. Miskoley Ferenc ügyvéd, mint a **Lévai Testvérek** cég törvényszékileg ki-nevezett tömeggondnoka, közhírré teszi, hogy a

Lévai-féle malomüzlet

fennakadás nélkül folytattatik, s a közönség pontosan és jutányosan lesz úgy a **vámörlesnél, mint a liszt-, dara-és korpa-eladásnál** kiszolgálva.

Ugyanott mindenféle **gazdasági gépek** és **permetezők** a legolesőbb árban kaphatók.

A fejlődésben levő ipart elveszni hagyni

áruulás

saját egészségünk ellen. Különösen fontos ez a cipész iparnál, azért ajánljuk olvasóink figyelmébe **DRAGON LAJOS** cipész-mestert, ki úgy egészséges, mint **bütykös, tyukszemes, lúdtalp, donga, ló, sánta és körte alakú lábakra** készít legjobb minőségű cipőt vagy eszmat és ezek készítésében hazánk első cipészei közé tartozik. Azon szenvedők, kik azt hiszik, hogy lábuk miatt mankóval vagy bottal kell járniok egész életükön keresztül, forduljonak bizalommal

DRAGON LAJOS

cipész-mester es cipész ipari szakoktatóhoz,

ki minden állandó rendelőjének maga esinál kaptatát, csakhogy megmutassa a világnak, hogy a magyar cipész előbb áll, mint bármelyik német, francia vagy angol.

Üzlet: Templom-utca 9. szám alatt.

Üzlethelyiség. Tancos János Kossuth Ferenc-utca 20. számú házában egy üzlethelyiség lakással vagy lakás nélkül is azonnal kiadó.

Medgyaszay Sándor

villanyerőre berendezett hentesárúk gyára
Debrecen
ajánlja **szalonna, zsiradék és füstölt hentesárú** gyártmányait szigorúan a **napi árak** mellett. Postai és vasúti küldemények a legpontosabban eszközöltnék.

A közönség figyelmébe!

Ertesítem Csongrád és vidéke igen tisztelt közönségét, hogy főutcai üzletomben igen nagy választékban eredeti gyári árban kaphatók a legkiválóbb minőségű **varrógépek, heréhpárok, beszélőgépek és hanglemezek.** Felhívom a t. közönség figyelmét a **világhírű „Columbia” beszélőgépekre,** melyek kizárólag csak nálam kaphatók és mindenkor vételkötelezettség nélkül meghallgathatók. Állandó raktár **Pathé tünékhüli gépekben és lemezekben.** Olcsó árban, részletfizetésre, kedvező feltételek mellett.

Mindenféle alkatrészek kaphatók.

Tisztelettel

Engel Mihály
kereskedő.

Cs. és kir. szabad Keleti-féle
SÉRVKÖTŐK
pneumatikus gummi pelotával a legkiválóbbak!
Haskötők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen
Gummi görcsér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére.
Testgyejesítő járó- és támgépeket, mű- és támasztó fűzőket.
Egyenestartók ferdénöttek részére, valamint betegápoláshoz tartozó összes cikkeket készít a technika legmodernebb elvei szerint a legjutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. — testgyejesítő gépek gyára —
BUDAPEST, Koronaherceg-utca 17. vid.
Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Alapítva 1878. Telefon 13-76

Eladó ingatlanok.

Özv. Király Gergelynének a Kossuth Ferenc utcai háza, a Tekulics Sándor szomszédságában levő 5 hold külső szőlője, a Berkes Mihály és Csernak Márton közötti 2 hold belső szőlője, továbbá 3 házrész hullámtere és 3 és fél házrész bukrosa szabadkézből eladó. Közelebbi feltételek megtudhatók dr. Szőke Jenő ügyvédi irodájában.

Eladó ház. Papp Józsefnek a Herkevárosban, Rákóczi Ferenc utca 8. sz. alatti háza, mely áll 3 szobás lakás és mellékhelyiségekből, szabadkézből eladó. Ertekezni lehet ugyanott.

Ideális szép lesz

minden hölgy, ki a világhírű **Földes-féle MARGIT-CRÉMET-SZAPPANT**

használja. A világ minden tájáról érkező nyilatkozatok bizonyítják ezt, amelyek a legőszintébb hálatól visszhangzanak és a rajongás hangján szólnak a Margit crème páratlan és csodás hatásáról. A Margit-crème semminemű káros anyagot nem tartalmaz (sem ólmot, sem higanyt). összeállítás a modern kosmetika legkiválóbb vívmánya. Az arc nemcsak selyempuha, hanem hófehér s tiszta lesz, akik a Margit-crémet használják, arcuk szépségét teljes életükben megőrzik. — **Margit-crème 1 és 2** koronás tégelyekben az egész világon kapható. **Margit-szappan 70 fill.** **Margit-pouder 1.20 kor.** (fehér, rózsaszín vagy sárga színben). **6 koronás rendeléseket bérmentve küld:**

Földes Kelemen gyógyszerfára
Aradon.

Raktár az összes bel- és külföldi gyógyszer különlegességeiben.

Főlerakat Csongrádon: **Barna Henrik, Berkovics Mór és Löw Adolf** gyógyszerfára.

Lakatosüzlet áthelyezés.

Van szerencsém az igen tisztelt közönséget értesíteni, hogy lakatos üzletemet Szentesi-körút 35. szám alá, Alács Péter házába helyeztem át.

Műhelyemben készülnek épület- és géplakatos munkák, sirkerítések, épületvasalások, zá-
rak, asztaltűzhelyek, különféle drótfonatok, bicikli javítások, vízvezeték, fürdőszoba, angol-
klozet és mosdótál berendezések, továbbá az összes gazdasági gépek javítása stb. Minden e szakmába vágó s általam készített munkákért a legmesszebb menő szavatosságot vállalom.

Saját műhelyemben készült asztaltűzhelyek a legegyszerűbb kivittől, a legdiszesebb kivittelig készen kaphatók. A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Sineger István

épület- és géplakatosmester.

Hirdetmény.

A néhai dr. Moletz Lajos tulajdonát képezett Iskola utcai ház és az ibolyás dűlőben lévő 10 kishold jól beállított és kezelt szőlő, a rajta lévő modern épülettel és természettel együtt, elhalálózás és elköltözés miatt örökáron eladó.

Ertekezni lehet Borbás Sándor, a hódmezővásárhelyi Népbank igazgatójánál Hódmezővásárhelyen és Csongrádon, Iskola utca 4. sz. alatt.

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló anyagból
... készült cserépkályhát ...

MAZURA VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománcozott falburkolat és minden e szakmába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútállomás mellett.

Óh jaj!

Megfojt ez az atkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálgasodás ellen elismert gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fill.
Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Gyár és főszékhely:

EGGER A. FIA, cs. és kir. udvari szállító **BÉCS.**

Kapható Csongrádon:

Barna Henrik, Berkovits Mór és Löw Adolf gyógyszerész uraknál.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Olcsó Jóhái
számonként 40 f.
Kapható **Bozó és Justin** üzletében.

Olcsó bútorok.

Ertesítem Csongrád és vidéke tisztelt közönségét, hogy túlhalmozott raktáramat kiárútom.

Kiárújtás alá kerülnek igen nagy választékban fa- és vasbútorok a legegyszerűbbtől kezdve a legdiszesebbekig, képek, tükrök, fa- és rézfüggönytartók, különféle székek. Hálószobák jávor, kőris és bükkfából csodaszép kivitelben, rendkívül olcsó árban.

A legkiválóbb fajta beszélőgépek és hanglemezek állandóan raktáron vannak. Képkeregetések és üvegezések a legolcsóbb árban.

Raktáram nsgs özv. Szarka Mihályné házában van és kérem ennek szíves megtekintését.

Ritka alkalom menyasszonyoknak bútorokat nagyon jutányos árban, esetleg részletfizetésre is beszerezni.

Tisztelettel

Berechy Sándor.

„METEOR”

folytónegő kályhák, tűzhelyek, fegyverek és löszerek, konghaedények és vasárúk a legjobb kivitelben és legolcsóbban Csongrádon

POPPER MÁNÓ

vas- és fűszerkereskedésében — Erzsébet szállodával szemben — kaphatók.

